

**Výbor Národnej rady Slovenskej republiky
pre európske záležitosti**

42. schôdza výboru
CRD-250-4/2018-VEZ

119.

U z n e s e n i e
Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti

z 8. februára 2018

k

Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Pracovný program Komisie na rok 2018 – Program pre jednotnejšiu, silnejšiu a demokratickejšiu Európu, KOM (2017) 650

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti

A. schvaľuje

priority vyplývajúce z Pracovného programu Európskej komisie tak ako sú uvedené v Predbežnej správe o prioritách SR vyplývajúcich z Pracovného programu Európskej komisie na rok 2018, ktorú výboru predložil minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a ktorá je prílohou tohto uznesenia;

B. ukladá

predsedovi výboru

informovať predsedu Národnej rady Slovenskej republiky a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky o výsledku rokovania výboru.

Edita Pfundtner
Peter Osuský
overovateľ

Ľuboš Blaha
predseda výboru

Predbežná správa o prioritách SR vyplývajúcich z Pracovného programu Európskej komisie na rok 2018

Pracovný program Európskej komisie na rok 2018 (*Commission work programme - CWP 2018*) bol v Európskom parlamente predstavený 24. októbra 2017. Po prvýkrát má dva rozmery – prvým je dokončenie legislatívnej iniciatívy do konca mandátu súčasnej Európskej komisie a druhým návrhy v kontexte diskusie o budúcnosti EÚ (Biela kniha Európskej komisie) s perspektívou ich prijatia do 2025.

CWP 2018 **reflektuje iniciatívy predstavené** v prejave predsedu Európskej komisie J. - C. Junckera o **Stave únie** v pléne Európskeho parlamentu 13. septembra, ako aj v následnom **Vyhlásení o zámere** (tzv. „*Letter of Intent*“), ktoré bolo estónskemu predsedníctvu Rady EÚ zaslané predsedom a prvým podpredsedom Európskej komisie. Zároveň berie do úvahy aj **diskusie Európskej komisie s Európskym parlamentom, Radou, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov.**

CWP 2018 je potrebné vnímať **v kontexte blížiaceho sa ukončenia tohto volebného cyklu EÚ.** Európska komisia preto predkladá len obmedzené množstvo nových legislatívnych návrhov. Je zrejmý dôraz najmä na dokončenie existujúcich legislatívnych iniciatív, na čom sa spolu s Európskou komisiou zhodli aj členské štáty EÚ. Napriek tomuto nastaveniu je prítomná aj snaha súčasnej Európskej komisie o zohľadnenie diskusií o budúcnosti EÚ, čomu zodpovedajú návrhy s perspektívou do 2025, ktoré plánuje zverejniť do konca svojho mandátu.

CWP 2018 obsahuje 5 príloh (nové iniciatívy, REFIT, prioritné návrhy v štádiu schvaľovania, návrhy na stiahnutie, zrušenie).

Príloha č. 1 obsahuje **26 nových iniciatív**, ktoré sú rozdelené do dvoch kategórií:

1. **limitovaný počet cielených legislatívnych opatrení**, ktoré budú predložené **do mája 2018** na ukončenie legislatívneho procesu ešte pred voľbami do Európskeho parlamentu v júni 2019
2. **ambiciózne opatrenia a iniciatívy**, ktoré sú orientované na budúcnosť a majú formovať novú **EÚ27 do roku 2025 a neskôr**

CWP 2018 ďalej obsahuje:

- **66 prioritných návrhov v štádiu schvaľovania** (príloha č.3), ktoré Európska komisia predložila v posledných dvoch rokoch a pri ktorých je potrebné urýchlené prijatie Európskym parlamentom a Radou
- **návrh na stiahnutie 15 návrhov v štádiu schvaľovania** (príloha č. 4), pri ktorých nie sú vyhliadky na dosiahnutie dohody alebo ktoré už neslúžia svojmu účelu, príp. sú technicky zastarané
- **15 návrhov v nadväznosti na preskúmanie regulačnej vhodnosti a efektívnosti súčasných právnych predpisov (REFIT)** s prihliadnutím na stanoviská platformy REFIT (príloha č. 2 + 3 návrhy z prílohy č.1)
- **oznámenie o zrušení 3 zastaraných právnych aktov**

Paralelne s predstavením CWP 2018 bola spustená tzv. **Agenda lídrov** (*Leaders' agenda*) predsedu Európskej rady D. Tuska, ktorá naplánovala oblasti na diskusiu, resp. rozhodnutia, lídrov na úrovni Európskej rady na najbližších 18 mesiacov. Zatiaľ čo CWP 2018 sa riadi zaužívanou praxou, Agenda lídrov je novým prvkom a zatiaľ nie je jasné, ako budú tieto procesy spolu fungovať. Je potrebné apelovať na to, aby oba procesy (CWP a Agenda lídrov) neprebíhali paralelne a konkurenčne ale naopak, aby sa synchronizovali a dopĺňali.

Prioritné iniciatívy vyplývajúce z Pracovného programu Európskej komisie na rok 2018 z pohľadu záujmov Slovenskej republiky

Z hľadiska záujmov SR nižšie uvádzame vybrané prioritné oblasti, ktoré sa nachádzajú v CWP 2018 so zameraním na nové iniciatívy a na návrhy predstavené v roku 2017. **Toto hodnotenie je predbežné** a bolo vypracované Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (vrátane vstupov dodaných Stálym zastúpením SR pri EÚ v Bruseli). **Finálne zadefinovanie prioritných iniciatív a oblastí bude súčasťou Výročnej správy o členstve Slovenskej republiky v Európskej únii – hodnotenie a aktuálne priority vyplývajúce z Pracovného programu Európskej komisie** (Výročná správa). Na základe uznesenia vlády SR č. 118 zo 7. marca 2013 je tento materiál ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí predkladaný na rokovanie vlády SR každoročne do 28. februára. Po jeho schválení vládou SR ho predseda vlády predkladá na rokovanie Národnej rady SR. **Výročná správa je spracovávaná na základe podkladov dodaných rezortami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré v časti venujúcej sa CWP zadefinujú gestora a stupeň priority iniciatívy/návrhu pre SR aj s odôvodnením.**

Vybrané prioritné iniciatívy a návrhy:

- **Plnenie cieľov akčného plánu pre obehové hospodárstvo:** Podpora udržateľného rastu na jednotnom trhu si vyžaduje aj výrazné zlepšenie riadenia prírodných zdrojov. SR podporuje ciele akčného plánu a opatrenia smerujúce k obehovému hospodárstvu, ktorého podstatou je znižovanie množstva odpadu a ochrana životného prostredia, ale aj transformácia fungovania ekonomiky od výroby a spotreby až po nakladanie s odpadom a trh s druhotnými surovinami. Podpora obehového hospodárstva bola jednou z priorit SK PRES 2016.
- **Viacročný finančný rámec:** Cieľom bude dosiahnuť vyváženú dohodu o Viacročnom finančnom rámci po roku 2020, ktorá zabezpečí ďalší rozvoj EÚ, jej regiónov a bude mať adekvátnu schopnosť reagovať na nepredvídateľné udalosti. Pre SR je dôležité pokračovanie v dokončovaní hlavných projektov EÚ. Nové výzvy EÚ by nemali byť financované na úkor konvergencie jednotlivých krajín a regiónov EÚ, ktorá je predpokladom úspešného prehlbovania ekonomickej integrácie. SR podporuje jednoduchý, transparentný a spravodlivý systém vlastných zdrojov EÚ.
- **Dobudovanie digitálneho jednotného trhu:** Jednotný digitálny trh umožní jednotlivcom a podnikom bezproblémovo využívať elektronické služby a vykonávať činnosti on-line cezhranične podľa pravidiel spravodlivej hospodárskej súťaže a s vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu. Jedným z jeho kľúčových cieľov je dať občanom a podnikateľom možnosť slobodného pohybu v digitálnom priestore a zároveň umožniť dátam voľný pohyb ako piatu slobodu v rámci celého vnútorného trhu EÚ. Dobudovanie digitálneho jednotného trhu bolo jednou z priorit SK PRES 2016.
- **Dobudovanie energetickej únie:** Energetická bezpečnosť a udržiavanie konkurencieschopnosti v oblasti priemyslu sú dlhodobé priority SR. Kľúčovým cieľom Energetickej únie je bezpečná a čistá energia za dostupné ceny pre spotrebiteľov. Naplnenie tejto ambície si vyžaduje integrovaný energetický trh otvorený väčšej hospodárskej súťaži, preto SR považuje návrhy na revíziu legislatívy upravujúcej fungovanie vnútorného trhu za mimoriadne dôležité. SR podporuje ciele Energetickej únie a vyvážený a holistický prístup k bezpečnosti dodávok zdrojov, konkurencieschopnosti a udržateľnosti. Dobudovanie Energetickej únie bolo jednou z priorit SK PRES 2016.
- **Spravodlivé zdaňovanie v digitálnom hospodárstve:** Cieľom novej iniciatívy je zabezpečiť koherentný prístup EÚ k zdaňovaniu digitálnej ekonomiky a zabezpečiť

spravodlivé a efektívne zdaňovanie všetkých spoločností. Legislatívny návrh pravidiel EÚ pre zdaňovanie ziskov v digitálnej ekonomike by mal byť predložený na jar 2018. SR podporuje koncept zdaňovania vytvorenej hodnoty tam, kde sa vytvára, aby prerozdelenie daní bolo proporcionálne a spravodlivé. Na slovenskom trhu pôsobí rad spoločností, najmä digitálnych platforiem, ktoré využívajú súčasný nedokonalý systém a zdaňujú len čas svojich ziskov. Z pohľadu politiky informatizácie spoločnosti SR podporuje, aby distribúcia ziskov cez výber daní bola prerozdelená spravodlivo.

- **Balík opatrení v oblasti sociálnej spravodlivosti:** Vysoko prioritný balík legislatívnych a nelegislatívnych opatrení, ktorý bude mať dopad na oblasť cezhraničnej mobility aj v oblasti vnútroštátnych sociálnych systémov členských štátov. Európsky orgán dozoru nad zamestnanosťou (*European Labour Authority*) a Európske číslo sociálneho zabezpečenia majú cezhraničný kontext a mali by umožniť lepší boj proti podvodom v cezhraničných situáciách a zlepšenie administratívneho styku občanov s úradmi v jednotlivých členských štátoch. Súčasťou balíka sociálnej spravodlivosti budú aj návrhy na revíziu smernice o informačnej povinnosti zamestnávateľa a odporúčanie (alebo iný legislatívny nástroj) o prístupe k sociálnej ochrane pre samostatne zárobkovo činné osoby. Návrhy majú reagovať na zmenené spoločenské podmienky a najmä nové (atypické) formy práce, ktoré často ponechávajú pracovníkov mimo pracovného pomeru a samostatne zárobkové činné osoby mimo systémov sociálneho zabezpečenia.
- **Potravinový dodávateľský reťazec v EÚ:** Zaradenie tejto iniciatívy do pracovného programu EK je jedným z dôležitých úspechov SK PRES 2016, ktoré iniciovalo prijatie záverov Rady o posilnení postavenia poľnohospodárov v potravinovom dodávateľskom reťazci a boji proti nekalým obchodným praktikám. Členské štáty sa počas SK PRES po prvýkrát jednohlasne prihlásili k potrebe riešiť nekalé obchodné praktiky prostredníctvom legislatívnych a nelegislatívnych opatrení na európskej úrovni.
- **Dobudovanie únie kapitálových trhov:** Európska komisia v júni predstavila ďalšie kroky smerujúce k pokroku pri budovaní únie kapitálových trhov – projektu Európskej komisie na podporu rastu a zamestnanosti v Európe. Ústrednými témami revidovanej koncepcie únie kapitálových trhov sú: (i) Posilňovanie rámca dohľadu nad integrovanými kapitálovými trhmi, (ii) Zvyšovanie proporcionality pre malé a stredné podniky, (iii) Finančné technológie a (iv) Udržateľné a ekologické investície. Medzi najdôležitejšie iniciatívy do najbližšieho obdobia patrí: (i) Legislatívny návrh celoeurópskeho dôchodkového produktu (Európska komisia návrh predložila v júni 2017, bližšie informácie k návrhu sú uvedené nižšie) a ii) Legislatívny návrh pre kryté dlhopisy (predloženie sa očakáva v 1. štvrtroku 2018). Uvedené, ako aj ďalšie opatrenia by mali byť prerokované a implementované najneskôr do konca roku 2019. SR víta a plne podporuje návrhy opatrení vyplývajúce zo strednodobého preskúmania Akčného plánu únie kapitálových trhov ako aj závery Rady EÚ k tomuto strednodobému preskúmaniu. Súčasné iniciatívy v oblasti odstraňovania bariér na kapitálovom trhu považujeme za jedny z najdôležitejších aj pre menej rozvinuté trhy, keďže môžu výraznou mierou pozitívne ovplyvniť budúci rozvoj kapitálového trhu na Slovensku ako aj v celom regióne strednej a východnej Európy. V tejto súvislosti zdôrazňujeme najmä potrebu zabezpečiť prístup malých a stredných podnikov ku kapitálu, transparentné a proporčné pravidlá, ktoré sú zrozumiteľné pre finančných spotrebiteľov, ďalšiu konvergenciu dohľadu a v neposlednom rade opatrenia na celkové aktívnejšie zapojenie súkromného sektora do financovania európskeho hospodárstva.
- **Efektívnejšia tvorba právnych predpisov v oblasti jednotného trhu a Efektívnejšie a konzistentnejšie vykonávanie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky:** Návrhy na rozšírenie hlasovania kvalifikovanou väčšinou o oblasť jednotného trhu a spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky boli predstavené za účelom zefektívnenia

rozhodovacieho procesu v rámci EÚ. Tento cieľ by však nemal byť dosahovaný na úkor záujmov členských štátov v týchto citlivých oblastiach.

- **Dobudovanie hospodárskej a menovej únie a Dobudovanie bankovej únie:** Európska komisia prijme balík návrhov na dokončenie hospodárskej a menovej únie (transformácia ESM - Európskeho stabilizačného mechanizmu na EMF - Európsky menový fond; vytvorenie rozpočtovej linky pre Eurozónu v rámci rozpočtu EÚ vrátane úlohy nástroja predvstupovej pomoci pre členské štáty mimo eurozóny; návrh na integráciu tzv. Fiškálneho kompaktu (medzi-vládnej dohody) do práva EÚ. SR dlhodobo podporuje dobudovanie hospodárskej a menovej únie a bankovej únie. Počas SK PRES 2016 sme sa v tejto oblasti zamerali na zintenzívnenie diskusie o dlhodobých opatreniach potrebných na posilnenie fiškálneho piliera hospodárskej a menovej únie.
- **Dobudovanie bezpečnostnej únie a Rozšírenie úloh novej Európskej prokuratúry:** V rámci dobudovania bezpečnostnej únie a boja proti terorizmu Európska komisia plánuje zverejniť viacero návrhov (interoperabilita informačných systémov EÚ; cezhraničný prístup k elektronickým dôkazom, k finančným údajom; využitie výbušných prekurzorov). Zároveň by malo byť vydané aj oznámenie Európskej komisie o rozšírení právomoci Úradu európskej prokuratúry (EPPO) na oblasti boja proti terorizmu, ktorý ešte nezačal svoje pôsobenie (predpokladá sa v 2020 alebo 2021), preto pôjde o dlhodobú víziu Európskej komisie s perspektívou prijatia do 2025. SR vo všeobecnosti podporuje aktivity smerujúce k posilneniu bezpečnosti únie. Pokiaľ má SR záujem zotrvať v jadre EÚ, musí byť pripravená na väčšie angažovanie sa a zdieľanie informácií aj v oblasti vnútornej bezpečnosti a spravodajských systémov.
- **Dôveryhodná perspektíva rozšírenia:** Európska komisia avizovala predstavenie návrhu Stratégie pre úspešný prístupový proces Srbska a Čiernej Hory, ktoré sú najaktívnejšie kandidátske krajiny západného Balkánu. Na jednej strane je to ocenenie postupu Srbska a Čiernej Hory a na druhej strane by mohla stratégia predstavovať motiváciu pre pokrok aj ostatných krajín západného Balkánu v ich eurointegračnom úsilí. SR dlhodobo podporuje eurointegračné ambície týchto štátov.
- **Agentúra EÚ pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA):** Návrh nariadenia k agentúre ENISA obsahuje relatívne ambicióznou zmenu súčasných úloh agentúry s doplnením jej permanentného mandátu. Po novom by ENISA mala poskytovať členským štátom, inštitúciám EÚ, ale aj priemyslu podporu ohľadom implementácie smernice o bezpečnosti sietí a informačných systémov a tiež podporu ohľadom novej certifikačnej schémy IKT produktov a služieb. Reformovaná ENISA by mala mať silnejší poradný hlas pri tvorbe kybernetických politík a ich implementácii. Zároveň bude pomáhať pri zakladaní ISAC (informačných a analytických centier), organizovať každoročné paneurópske cvičenia týkajúce sa kybernetickej bezpečnosti a bude nápomocná pri tzv. operačnej spolupráci členských štátov, inštitúcií EÚ a pri krízovom riadení. ENISA bude okrem toho slúžiť ako centrálny informačný a znalostný kontaktný bod pre komunitu z prostredia kybernetickej bezpečnosti. SR vo všeobecnosti podporuje trvalý mandát agentúry ENISA.
- **Kódex schengenských hraníc:** Súčasťou návrhu opatrení Európskej komisie je aktualizácia Kódexu schengenských hraníc s cieľom prispôsobiť pravidlá potrebe reagovať na závažné ohrozenia verejného poriadku alebo vnútornej bezpečnosti a zaviesť posilnené procesné záruky, ktoré by zaručili, aby kontroly vnútorných hraníc zostali výnimkou – poslednou možnosťou – a použili sa len vtedy, keď sú potrebné a primerané. SR sa k zmene Schengenského kódexu stavia zdržanlivo (už teraz mali byť odstránené vnútorné kontroly, ktoré zaviedli niektoré členské štáty na svojich hraniciach). Uvedený návrh je mimoriadne citlivý a vyžaduje si konsenzus všetkých strán, pričom niektoré členské štáty sa k návrhu stavajú jednoznačne negatívne.

- **Balík Európa v pohybe:** Cieľom balíka opatrení je pomôcť odvetvii zachovať si konkurencieschopnosť v rámci sociálne spravodlivej transformácie smerom k čistej energii a elektronizácii. Sektor nákladnej dopravy v Európe na jednej strane zamestnáva až 5 miliónov osôb, no na druhej strane je jedným z hlavných zdrojov znečistenia (až štvrtina emisií skleníkových plynov pochádza z dopravy, z toho 70 percent emisií pochádza práve z cestnej dopravy). SR podporuje tie návrhy Európskej komisie, ktoré prispievajú k zabezpečeniu administratívnej spolupráce medzi členskými štátmi a zabrániť zakladaniu tzv. „schránkových“ spoločností, alebo napomôžu cezhraničnému vymáhaniu priestupkov v prípade nezaplatenia mýta alebo elektronických diaľničných známok. Pravidlá pre vysielanie pracovníkov sa v sektore dopravy určujú prostredníctvom špecifickej sektorálnej legislatívy (tzv. *lex specialis*), ktorá je súčasťou tohto Balíka. V tomto zmysle SR podporila kompromisnú dohodu Rady na znení smernice o vysielaní pracovníkov, ktorá sa však nevzťahuje na oblasť medzinárodnej dopravy, vrátane kabotáže. V budúcnosti bude SR pri diskusiách pri *lex specialis* okrem špecifických pravidiel vysielania požadovať predovšetkým zjednodušenie administratívnych pravidiel a zavedenie realistických opatrení najmä v oblasti týždenného či denného odpočinku, ako aj zjednodušené vykazovanie jazd. Z analýz vyplýva, že práve zvýšená byrokratická záťaž (a nie zmenené platové podmienky vysielaných pracovníkov v doprave - kamionistov), by boli pre malé a stredné firmy podnikajúce v oblasti medzinárodnej prepravy likvidačné.